

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Мария Василева Тотева, дмн

относно дисертационен труд „Експериментиране и обосноваване на система за подбор на лекоатлети във възрастта 11-15 години”, представен от Юлия Солому Иконому с научен ръководител проф. Стефан Стойков, дн, за придобиване на образователната и научна степен „Доктор” по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФ) в професионално направление 7.6. Спорт

Спортният подбор е целенасочен изследователски процес, който е част от професионалната компетенция на треньорите и се явява база за успешно развитие на бъдещите състезатели. Схващанията по този проблем имат своето развитие в годините, което налага тяхното оптимизиране. Това определя и актуалността на настоящата докторска теза.

Дисертацията е в обем от 130 стр., онагледена с 20 фиг. и 40 таблици. В библиографския списък са включени 140 заглавия, от които 110 на кирилица и 30 на латиница.

Литературният преглед е извършен в размер на 46 стр. В него компетентно се обсъждат морфо-функционалните промени, които настъпват в онтогенетичното развитие на човека в периода на детско-юношеската възраст. Използван е системен подход, чрез който успешно се интерпретират основните биологични признаци, които са фактор за физическите качества на подрастващите. Те са коментирани подробно въз основа резултатите на сравнително голям брой автори.

Библиографският анализ и личният професионален опит на докторантката ѝ позволяват изграждане на логична работна хипотеза, която е база за поставената научна цел. Тя има конкретен характер, насочена към усъвършенстване на спортния подбор на млади кипърски лекоатлети с оглед успешната им бъдеща реализация. Формулираните 7 задачи очертават насоките на експеримента.

Той е осъществен чрез тестиране на 135 11-15 годишни момчета, разпределени по 27 д. в четири възрастови групи. Изследвани са 21

показатели на физическия статус и дееспособност като е представена подходяща обосновка за техния избор. Уместно е било да има описание на методиката на измерване на отделните признаци.

Получените данни са подложени на информативна статистическа програма.

Анализът на резултатите започва с обсъждането на професионалното мнение на 25 специалисти по лека атлетика относно спортния подбор. Чрез подходящи въпроси и последващо обобщение се получава обективна информация относно необходимостта от оптимизация на спортния подбор в Кипър.

Получените данни от изследователската програма се коментират подробно в еднопосочна схема по отношение на морфологичните признаци и двигателните тестове съобразно възрастовата група. Добро впечатление прави включения корелационен анализ във всеки раздел, който предоставя непосредствена, статистически обоснована информация за динамиката на настъпващите промени в отделните показатели, както и взаимовръзките между тях.

Приносът на проучването е демонстриран в раздел 3, в който е разработена нормативна база за оценка и подбор на лекоатлети в 11-15 годишна възраст. Петстепенната скала дава възможност за обективна преценка на индивидуалните характеристики на физическото и двигателно развитие на подрастващите лекоатлети.

Дисертацията завършва с голям брой изводи, които е било уместно да бъдат обединени. Те отразяват успешното реализиране на поставените задачи.

Последният раздел е по-скоро „обобщение“ като част от него има препоръчителен характер.

При разработката са допуснати технически грешки, които не се отразяват на качеството ѝ.

Във връзка с научната теза са публикувани 3 статии.

Заклучение

Представената дисертация на тема „Експериментиране и обосноваване на система за подбор на лекоатлети във възрастта 11-15 години“ има своите достойнства, свързани с обогатяване на знанията в областта на детско-юношеския спорт. Практическата значимост на

докторския труд се изразява в разработената система за начален подбор на подрастващи лекоатлети в 11-15-годишна възраст, която оптимизира учебно-тренировъчната работа в областта на леката атлетика.

Въз основа на изказаното ми положително становище, предлагам на Уважаемото научно жури да удостои Юлия Солому Економу с образователната и научна степен „Доктор” по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФ) в професионално направление 7.6. Спорт.

Рецензент:

Проф. д-р М. Тотева, дмн